

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way on box 37, Ely, Minn.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barbours Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.

Blagajnik: JOHN GOUGE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEO, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine Pa.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Stev. 1 Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, Stev. 2, Ely Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenes, Stev. 114, Ely Minn.

Vsi dopisi, tiskajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarni priljubljeni, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebnost ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo obravnavala.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

IZ URADA PREDSEDNIKA NADZORNEGA ODBORA.

Tem potom naznanjam vsem društvom, spadajočim k Jugoslovanski Katoliški Jednoti, da se bo začela revizija (pregled) računov dne 18. januarja 1916 ob osmi uri zjutraj. Če ima kako društvo v tej zadevi kaj sporočiti, naj to stori do omenjenega dne. Mi bomo poskušali v splošno zadovoljnost vseh članov storiti vse, kar bo v naši moči.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Mihael Zunic, nadzornik.

Spominska plošča.

Dr. Fr. Detela.

Župan Lomast se je odpravil drugega dne k župniku, da poizve, kdaj se je rodil slavni Skorec, da povabi gospoda na sodelovanje pri slavnosti in mimogrede tudi zase kaj opravi Lomast je bil namreč praktičen politik, kakršnih zahteva današnji čas. Držal se je vedno močnejše stranke, in sicer iz prepričanja, po svojih načelih, tako da bi bil takoj prestopil k nasprotnikom, kakorhitro bi ti dobili premoč. Da so ga imeli nekateri za neznačajnega, je čudno, ko je vendar poslednost po načelih bistvo vsakega značaja. Nastopal je Lomast navadno oblastno, pohlevno le tedaj, če je čutil na nasprotni strani premoč. Zato je s ponižnim smehom okrog mastnih ustnic upiral okrogle oči v dobrodušnega župnika, ki mu je pripovedoval, kako nameravajo proslaviti rajnega Vrbana Skoreca in kako so hoteli nekateri — "prosim, gospod župnik, to zaupno! — imenovati jih ne bom, ker jih vsi dobro poznamo" — gospoda župnika kar prezreti; on pa da se je potegnil zanj in tudi dosedel, da se bo pričela slavnost s svetlo mašo, kakor se kristjanom spodobi.

Župnik je stisnil možu roko in menil, da naj le store, kar se jim zdi potrebno; on da bo tudi prispeval k stroškom.

"A jaz znam tudi prijeti ljudi, gospod župnik", je poudarjal Lomast, "Ali se veste, kako sem jih ugnal, ko so se ustavljali popravilo pri cerkvi, ki so bile vendar tako potrebne? Želal vam bom pa prezidati hleve, ker je srnato za našo župnijo, da ima župnik svojo živino v takšni podrtiji. To bom vse jaz uredil; vam ne bo treba nič prigovarjati, nič prositi."

"Lomast", je dejal župnik, "Vi ste moja desna roka."

"In roka roko umiva; kaj, gospod župnik?" je z uslužno zaupnostjo pokimal Lomast. "Morda bi se dalo tako napraviti, da bi dobil jaz v posojilnici kakih dvajset tisoč. Saj zase ne potrebujem, ampak revnemu kmetu bi rad pomagal. Marsikak siromak, ki sramuje prositi v posojilnici, se zateče k meni; a jaz ne morem pomagati, ker nimam."

"Lomast", je dejal župnik, "Vi ste moja desna roka."

"In roka roko umiva; kaj, gospod župnik?" je z uslužno zaupnostjo pokimal Lomast. "Morda bi se dalo tako napraviti, da bi dobil jaz v posojilnici kakih dvajset tisoč. Saj zase ne potrebujem, ampak revnemu kmetu bi rad pomagal. Marsikak siromak, ki sramuje prositi v posojilnici, se zateče k meni; a jaz ne morem pomagati, ker nimam."

"Lomast", je dejal župnik, "Vi ste moja desna roka."

"In roka roko umiva; kaj, gospod župnik?" je z uslužno zaupnostjo pokimal Lomast. "Morda bi se dalo tako napraviti, da bi dobil jaz v posojilnici kakih dvajset tisoč. Saj zase ne potrebujem, ampak revnemu kmetu bi rad pomagal. Marsikak siromak, ki sramuje prositi v posojilnici, se zateče k meni; a jaz ne morem pomagati, ker nimam."

"Saj bi jaz tudi lahko točil!"

je pripomnil Skorec, "ker sem stricnik."

"Ampak patenta nimaš, Skorec, patenta", je dejal Mlakar.

"To ni na dnevnem redu", je odločil Lomast. "Preden preidemo k naslednji točki, bi se vse gospode na nekaj opozoril. Mi pridemo povsod med ljudi, v gostilnici, pred cerkvijo, in če se kdo kam pelje: nabirajmo tudi sami za slavnost. Gospod Ivan, Vi znate imenito govoriti na dušo; vam se ne bo izlepa kdo ustavil. Gospoda nadučitelja pozna vsa župnija; on lahko tudi v šoli namigne tako in tako. Otroci bomo povedali doma, in starši bodo dajali, ta več, se manj; ta rad, ta nerad; denarju se to ne pozna nič. To pa jim je prisvojiti imenitnega strica, kakor da bi bil Vrban kak občinski pisatelj. Vsa si ga že bo lastil! Rjavarju pa se je zdel sosed ošaben in nevaličen. Ali je njegova zasluga, da je imel takšnega strica? Ali je zato on kaj boljši, kaj modrejši ali imenitnejši? Če ni govor bo sestavil gospod Ivan. Če en teden mi ga že lahko prinesete."

"Se prej", je dejal Ivan.

"Kaj pa petje, gospod nadučitelj?"

"Brez skrbi!" je dejal Janko.

"Če boste vi tako gotovi o pravem času kakor jaz, pojde vse gladko."

"Po vajah pripelje pevec enkrat ali dvakrat k meni! Parkrat jih slavni Vrban Skorec lahko napoji, ker mu bodo peli; jaz jih moram tudi, kadar mi zapoje za god."

"Bolj na roke", je menil Mlakar, "bi bila pevecem moja gostilnica."

"To ne gre", je dejal Lomast, "ker bi bilo treba potem poročiti; tukaj bo pa denar že pripravljen. To je torej tudi v redu. Zdar moramo govoriti še o plošči ali tabli, ki se bo vzdala. S kamnosekom Filipom dva se že dogovoril. On ima dve prav lepi plošči in poceni; samo erke bo treba izklesati. Kaj naj se napiše?"

"To je jasno", je dejal Ivan in podal županu listek. "V tej hiši se je rodil tega in tega dne slovenski pisatelj Vrban Skorec. Dvokler slovenski rod hodi po zemlji tod, bode slovelo njegovo ime."

"Izvrstno", je dejal Janko, "in se da tudi zapeti."

"Prav dobro", je potrdil Mlakar.

"Torej smo vsi zato", je povzel Lomast.

"Tole bi jaz prosil", je menil Skorec, "da bi se na tabli še pristavilo, da prodaja stricnik v Vrbanovi rojstni hiši tobak."

"To ne gre", je ugovarjal Ivan: "prodaja tobaka ni v nobeni zvezi z Vrbanom."

"Z Vrbanom ne", je dejal Skorec, "z njegovo rojstno hišo pa."

"Skorec, to ni nič", je odločil Lomast. "Če mi kaj takšnega zapišemo, bi se nam otroci smejali."

"In otroci otroci", je dodal Janko.

"Toda tobak pa res prodaja Skorec", se je potegnil Rjavar za sosedo. "Malo opaldo ima. Kar je res, je res."

"Vi me hočete izriniti", je ugovarjal Skorec ob mizo: "toda jaz se ne dam. Kdo je stricnik? — Jaz, in jaz da ne bi imel tukaj nobene besede? Glejte si jih! V mojo hišo hočejo vzdati tablo, zapisati pa tako, da ne bo živa duša vedela, da je bil Vrban moj stric! Odkodnine ne dobim nobene —"

"Saj pijek", mu je presekala besedo Lomast.

"Ali vi ne pijete? Ali ste pa vi kakšni stricniki? Glej jih, zlodeji, kako me hočejo potisniti v stran! Kar odriniti me hočejo."

Odborniki so pogovarjali razjarjenega stricnika in mu dokazovali, da ni na vsem svetu spominske plošče, ki bi pripočela tobak; potem bi moral stati na plošči še cesarski orel.

"Zakaj pa ne?", je dejal Skorec. "Saj je bil moj stric tudi cesarski človek. Ali ni bil pri sodniji?"

"Orla imaš vendar na leseni tabli nad vrati", se je hudoval Lomast. "Ali prodaja tobak na vseh oglih svoje hiše?"

Ivanu je bilo hudo pri srecu, ko se je trudil vneti stricnika Skoreca za višje nazore in čul iz puhlih njegovih ugovorov samo evnenk denarja.

"Le preveč gleda na svojo korist", je vzdihnil proti Janku.

"S tem brani najuspešneje svoj dom, dom slavni Skorec", je opravil vedno stricnika Janko.

Pravega soglasja ni bilo ta večer. Skorec in Rjavar sta bila prepričana, da hočejo Mlačani odriniti Hraščane, ker se niso mogli ponositi Mlačani z nobenim veljakom, ki bi se oddale dal primerjati z Vrbanom Skorecem.

"Odriniti, Rjavar, se midva ne daj", je modroval srditi Skorec domov grede. "Ali je bil Vrban Skorec Mlačan? O, radi bi ga imeli, radi!"

"Toda Vrban je naš in ostane naš", je pritrdil Rjavar.

"Kako to misliš, Rjavar? Naš! je ustavil sosedo Skorec. "Vas vendar tudi ni bil. Naš se pravi Skorec."

"No, seveda; iz Hraščja je bil pa vendar."

"Skorec iz Hraščja", je ponel bo izlepa kdo ustavil. Gospoda nadučitelja pozna vsa župnija; on lahko tudi v šoli namigne tako in tako. Otroci bomo povedali doma, in starši bodo dajali, ta več, se manj; ta rad, ta nerad; denarju se to ne pozna nič. To pa jim je prisvojiti imenitnega strica, kakor da bi bil Vrban kak občinski pisatelj. Vsa si ga že bo lastil! Rjavarju pa se je zdel sosed ošaben in nevaličen. Ali je njegova zasluga, da je imel takšnega strica? Ali je zato on kaj boljši, kaj modrejši ali imenitnejši? Če ni govor bo sestavil gospod Ivan. Če en teden mi ga že lahko prinesete."

"Se prej", je dejal Ivan.

"Kaj pa petje, gospod nadučitelj?"

"Brez skrbi!" je dejal Janko.

"Če boste vi tako gotovi o pravem času kakor jaz, pojde vse gladko."

"Po vajah pripelje pevec enkrat ali dvakrat k meni! Parkrat jih slavni Vrban Skorec lahko napoji, ker mu bodo peli; jaz jih moram tudi, kadar mi zapoje za god."

"Bolj na roke", je menil Mlakar, "bi bila pevecem moja gostilnica."

"To ne gre", je dejal Lomast, "ker bi bilo treba potem poročiti; tukaj bo pa denar že pripravljen. To je torej tudi v redu. Zdar moramo govoriti še o plošči ali tabli, ki se bo vzdala. S kamnosekom Filipom dva se že dogovoril. On ima dve prav lepi plošči in poceni; samo erke bo treba izklesati. Kaj naj se napiše?"

"To je jasno", je dejal Ivan in podal županu listek. "V tej hiši se je rodil tega in tega dne slovenski pisatelj Vrban Skorec. Dvokler slovenski rod hodi po zemlji tod, bode slovelo njegovo ime."

"Izvrstno", je dejal Janko, "in se da tudi zapeti."

"Prav dobro", je potrdil Mlakar.

"Torej smo vsi zato", je povzel Lomast.

"Tole bi jaz prosil", je menil Skorec, "da bi se na tabli še pristavilo, da prodaja stricnik v Vrbanovi rojstni hiši tobak."

"To ne gre", je ugovarjal Ivan: "prodaja tobaka ni v nobeni zvezi z Vrbanom."

"Z Vrbanom ne", je dejal Skorec, "z njegovo rojstno hišo pa."

"Skorec, to ni nič", je odločil Lomast. "Če mi kaj takšnega zapišemo, bi se nam otroci smejali."

"In otroci otroci", je dodal Janko.

"Toda tobak pa res prodaja Skorec", se je potegnil Rjavar za sosedo. "Malo opaldo ima. Kar je res, je res."

"Vi me hočete izriniti", je ugovarjal Skorec ob mizo: "toda jaz se ne dam. Kdo je stricnik? — Jaz, in jaz da ne bi imel tukaj nobene besede? Glejte si jih! V mojo hišo hočejo vzdati tablo, zapisati pa tako, da ne bo živa duša vedela, da je bil Vrban moj stric! Odkodnine ne dobim nobene —"

"Saj pijek", mu je presekala besedo Lomast.

"Ali vi ne pijete? Ali ste pa vi kakšni stricniki? Glej jih, zlodeji, kako me hočejo potisniti v stran! Kar odriniti me hočejo."

Odborniki so pogovarjali razjarjenega stricnika in mu dokazovali, da ni na vsem svetu spominske plošče, ki bi pripočela tobak; potem bi moral stati na plošči še cesarski orel.

"Zakaj pa ne?", je dejal Skorec. "Saj je bil moj stric tudi cesarski človek. Ali ni bil pri sodniji?"

"Orla imaš vendar na leseni tabli nad vrati", se je hudoval Lomast. "Ali prodaja tobak na vseh oglih svoje hiše?"

Ivanu je bilo hudo pri srecu, ko se je trudil vneti stricnika Skoreca za višje nazore in čul iz puhlih njegovih ugovorov samo evnenk denarja.

"Le preveč gleda na svojo korist", je vzdihnil proti Janku.

"S tem brani najuspešneje svoj dom, dom slavni Skorec", je opravil vedno stricnika Janko.

Pravega soglasja ni bilo ta večer. Skorec in Rjavar sta bila prepričana, da hočejo Mlačani odriniti Hraščane, ker se niso mogli ponositi Mlačani z nobenim veljakom, ki bi se oddale dal primerjati z Vrbanom Skorecem.

"Odriniti, Rjavar, se midva ne daj", je modroval srditi Skorec domov grede. "Ali je bil Vrban Skorec Mlačan? O, radi bi ga imeli, radi!"

"Toda Vrban je naš in ostane naš", je pritrdil Rjavar.

"Kako to misliš, Rjavar? Naš! je ustavil sosedo Skorec. "Vas vendar tudi ni bil. Naš se pravi Skorec."

"No, seveda; iz Hraščja je bil pa vendar."

"Skorec iz Hraščja", je ponel bo izlepa kdo ustavil. Gospoda nadučitelja pozna vsa župnija; on lahko tudi v šoli namigne tako in tako. Otroci bomo povedali doma, in starši bodo dajali, ta več, se manj; ta rad, ta nerad; denarju se to ne pozna nič. To pa jim je prisvojiti imenitnega strica, kakor da bi bil Vrban kak občinski pisatelj. Vsa si ga že bo lastil! Rjavarju pa se je zdel sosed ošaben in nevaličen. Ali je njegova zasluga, da je imel takšnega strica? Ali je zato on kaj boljši, kaj modrejši ali imenitnejši? Če ni govor bo sestavil gospod Ivan. Če en teden mi ga že lahko prinesete."

"Se prej", je dejal Ivan.

"Kaj pa petje, gospod nadučitelj?"

"Brez skrbi!" je dejal Janko.

"Če boste vi tako gotovi o pravem času kakor jaz, pojde vse gladko."

"Po vajah pripelje pevec enkrat ali dvakrat k meni! Parkrat jih slavni Vrban Skorec lahko napoji, ker mu bodo peli; jaz jih moram tudi, kadar mi zapoje za god."

"Bolj na roke", je menil Mlakar, "bi bila pevecem moja gostilnica."

"To ne gre", je dejal Lomast, "ker bi bilo treba potem poročiti; tukaj bo pa denar že pripravljen. To je torej tudi v redu. Zdar moramo govoriti še o plošči ali tabli, ki se bo vzdala. S kamnosekom Filipom dva se že dogovoril. On ima dve prav lepi plošči in poceni; samo erke bo treba izklesati. Kaj naj se napiše?"

"To je jasno", je dejal Ivan in podal županu listek. "V tej hiši se je rodil tega in tega dne slovenski pisatelj Vrban Skorec. Dvokler slovenski rod hodi po zemlji tod, bode slovelo njegovo ime."

"Izvrstno", je dejal Janko, "in se da tudi zapeti."

"Prav dobro", je potrdil Mlakar.

"Torej smo vsi zato", je povzel Lomast.

"Tole bi jaz prosil", je menil Skorec, "da bi se na tabli še pristavilo, da prodaja stricnik v Vrbanovi rojstni hiši tobak."

"To ne gre", je ugovarjal Ivan: "prodaja tobaka ni v nobeni zvezi z Vrbanom."

"Z Vrbanom ne", je dejal Skorec, "z njegovo rojstno hišo pa."

"Skorec, to ni nič", je odločil Lomast. "Če mi kaj takšnega zapišemo, bi se nam otroci smejali."

"In otroci otroci", je dodal Janko.

"Toda tobak pa res prodaja Skorec", se je potegnil Rjavar za sosedo. "Malo opaldo ima. Kar je res, je res."

"Vi me hočete izriniti", je ugovarjal Skorec ob mizo: "toda jaz se ne dam. Kdo je stricnik? — Jaz, in jaz da ne bi imel tukaj nobene besede? Glejte si jih! V mojo hišo hočejo vzdati tablo, zapisati pa tako, da ne bo živa duša vedela, da je bil Vrban moj stric! Odkodnine ne dobim nobene —"

"Saj pijek", mu je presekala besedo Lomast.

"Ali vi ne pijete? Ali ste pa vi kakšni stricniki? Glej jih, zlodeji, kako me hočejo potisniti v stran! Kar odriniti me hočejo."

Odborniki so pogovarjali razjarjenega stricnika in mu dokazovali, da ni na vsem svetu spominske plošče, ki bi pripočela tobak; potem bi moral stati na plošči še cesarski orel.

"Zakaj pa ne?", je dejal Skorec. "Saj je bil moj stric tudi cesarski človek. Ali ni bil pri sodniji?"

"Orla imaš vendar na leseni tabli nad vrati", se je hudoval Lomast. "Ali prodaja tobak na vseh oglih svoje hiše?"

Ivanu je bilo hudo pri srecu, ko se je trudil vneti stricnika Skoreca za višje nazore in čul iz puhlih njegovih ugovorov samo evnenk denarja.

"Le preveč gleda na svojo korist", je vzdihnil proti Janku.

"S tem brani najuspešneje svoj dom, dom slavni Skorec", je opravil vedno stricnika Janko.

Pravega soglasja ni bilo ta večer. Skorec in Rjavar sta bila prepričana, da hočejo Mlačani odriniti Hraščane, ker se niso mogli ponositi Mlačani z nobenim veljakom, ki bi se oddale dal primerjati z Vrbanom Skorecem.

"Odriniti, Rjavar, se midva ne daj", je modroval srditi Skorec domov grede. "Ali je bil Vrban Skorec Mlačan? O, radi bi ga imeli, radi!"

"Toda Vrban je naš in ostane naš", je pritrdil Rjavar.

"Kako to misliš, Rjavar? Naš! je ustavil sosedo Skorec. "Vas vendar tudi ni bil. Naš se pravi Skorec."

"No, seveda; iz Hraščja je bil pa vendar."

"Skorec iz Hraščja", je ponel bo izlepa kdo ustavil. Gospoda nadučitelja pozna vsa župnija; on lahko tudi v šoli namigne tako in tako. Otroci bomo povedali doma, in starši bodo dajali, ta več, se manj; ta rad, ta nerad; denarju se to ne pozna nič. To pa jim je prisvojiti imenitnega strica, kakor da bi bil Vrban kak občinski pisatelj. Vsa si ga že bo lastil! Rjavarju pa se je zdel sosed ošaben in nevaličen. Ali je njegova zasluga, da je imel takšnega strica? Ali je zato on kaj boljši, kaj modrejši ali imenitnejši? Če ni govor bo sestavil gospod Ivan. Če en teden mi ga že lahko prinesete."

"Se prej", je dejal Ivan.

"Kaj pa petje, gospod nadučitelj?"

"Brez skrbi!" je dejal Janko.

"Če boste vi tako gotovi o pravem času kakor jaz, pojde vse gladko."

"Po vajah pripelje pevec enkrat ali dvakrat k meni! Parkrat jih slavni Vrban Skorec lahko napoji, ker mu bodo peli; jaz jih moram tudi, kadar mi zapoje za god."

"Bolj na roke", je menil Mlakar, "bi bila pevecem moja gostilnica."

"To ne gre", je dejal Lomast, "ker bi bilo treba potem poročiti; tukaj bo pa denar že pripravljen. To je torej tudi v redu. Zdar moramo govoriti še o plošči ali tabli, ki se bo vzdala. S kamnosekom Filipom dva se že dogovoril. On ima dve prav lepi plošči in poceni; samo erke bo treba izklesati. Kaj naj se napiše?"

"To je jasno", je dejal Ivan in podal županu listek. "V tej hiši se je rodil tega in tega dne slovenski pisatelj Vrban Skorec. Dvokler slovenski rod hodi po zemlji tod, bode slovelo njegovo ime."

"Izvrstno", je dejal Janko, "in se da tudi zapeti."

"Prav dobro", je potrdil Mlakar.

"Torej smo vsi zato", je povzel Lomast.

"Tole bi jaz prosil", je menil Skorec, "da bi se na tabli še pristavilo, da prodaja stricnik v Vrbanovi rojstni hiši tobak."

"To ne gre", je ugovarjal Ivan: "prodaja tobaka ni v nobeni zvezi z Vrbanom."

"Z Vrbanom ne", je dejal Skorec, "z njegovo rojstno hišo pa."

"Skorec, to ni nič", je odločil Lomast. "Če mi kaj takšnega zapišemo, bi se nam otroci smejali."

"In otroci otroci", je dodal Janko.

"Toda tobak pa res prodaja Skorec", se je potegnil Rjavar za sosedo. "Malo opaldo ima. Kar je res, je res."

"Vi me hočete izriniti", je ugovarjal Skorec ob mizo: "toda jaz se ne dam. Kdo je stricnik? — Jaz, in jaz da ne bi imel tukaj nobene besede? Glejte si jih! V mojo hišo hočejo vzdati tablo, zapisati pa tako, da ne bo živa duša vedela, da je bil Vrban moj stric! Odkodnine ne dobim nobene —"

"Saj pijek", mu je presekala besedo Lomast.

"Ali vi ne pijete? Ali ste pa vi kakšni stricniki? Glej jih, zlodeji, kako me hočejo potisniti v stran! Kar odriniti me hočejo."

Odborniki so pogovarjali razjarjenega stricnika in mu dokazovali, da ni na vsem svetu spominske plošče, ki bi pripočela tobak; potem bi moral stati na plošči še cesarski orel.

"Zakaj pa ne?", je dejal Skorec. "Saj je bil moj stric tudi cesarski človek. Ali ni bil pri sodniji?"

"Orla imaš vendar na leseni tabli nad vrati", se je hudoval Lomast. "Ali prodaja tobak na vseh oglih svoje hiše?"

Ivanu je bilo hudo pri srecu, ko se je trudil vneti stricnika Skoreca za višje nazore in čul iz puhlih njegovih ugovorov samo evnenk denarja.

"Le preveč gleda na svojo korist", je vzdihnil proti Janku.

"S tem brani najuspešneje svoj dom, dom slavni Skorec", je opravil vedno stricnika Janko.

Pravega soglasja ni bilo ta večer. Skorec in Rjavar sta bila prepričana, da hočejo Mlačani odriniti Hraščane, ker se niso mogli ponositi Mlačani z nobenim veljakom, ki bi se oddale dal primerjati z Vrbanom Skorecem.

"Odriniti, Rjavar, se midva ne daj", je modroval srditi Skorec domov grede. "Ali je bil Vrban Skorec Mlačan? O, radi bi ga imeli, radi!"

EMILE GABORIAU:

TATVINA

1.

V Parizu se že tri dni ni o ničem drugem govorilo kakor o tatvi-
ni v banki Andreja Fauvella. — Tat, katerega ni mogla policija na
noben način izslediti, je bil ukradel iz zaprte blagajne 350.000 fran-
kov. Ker je bila blagajna popolnoma nepoškodovana, si ni mogel nik-
do razjasniti, na kak način je izginil denar. V prostor, kjer je stala
blagajna, tuje sploh niso imeli vstopa. Prostor je bil razdeljen z že-
lezno mrežo v dve polovici, poleg blagajne so pa bila v zidu mala ne-
vidna vrata, ki so vodila v ravnateljstvo sobo. Blagajna je bila tri
metre visoka, iz litega železa ter z močnimi vijaki pritrjena k tlom.
Ključavnica je bila izvanredno umetno izdelana. Pri njej je bila mala
plošča, na njej vsakovrstne črke, sredi pa malo kazalec, katerega se
je zamoglo premikati semtertja. Kdor je hotel odpreti ključavnico,
je moral vedeti potrebno besedo in najprej pomikati kazalec od črke
do črke.

Beseda, ki se jo je lahko od časa do časa izpremenilo, je bila zna-
na samo šefa in blagajniku.
Banka je bila v pritličju velike hiše, katere lastnik je bil bankir
sam. V zadnji sobi je stala blagajna.

Tisto jutro, ko so opazili tatvino, je prišel v pisarno elegantno
oblečen, na videz zelo ohol človek in rekel, da bi rad govoril z blagaj-
nikom.

Ko so mu povedali, da ga še ni in da se blagajna odpre šele
ob desetih, ni bil nič kaj zadovoljen in je prišel rohniti.

Jaz imarko Louis Clametan iz Loraina in sem gospoda Fau-
vella že obvestil o svojem prihodu. Denar, katerega moram dobiti, je
vložil moj pokojni brat v vašo banko. Takoj hočem imeti 300.000
frankov.

Uradniki so zmigavali z rameni.
— Blagajnika ni tukaj — so odvrnili — mi ne moremo ničesar
stori.

— Pa pokličite šefa!

Povedali so mu, da tudi šefa še ni.

— Pridem pozneje — je odvrnil in odšel brez pozdrava.

No ravno prijazen pa ni ta gospod — se je oglasil mlad urad-
nik, Cavaillon po imenu, ki je stal pri oknu — in tudi smolo ima.

Poglejte, ravno sedaj prihaja blagajnik.

In res, trenutek pozneje je vstopil Prosper Bertomy, blagajnik
Fauvellove banke. — Bil je lep, tridesetletni mož; imel je plave lase
in brke ter modre oči. Oblečen je bil v najelegantnejšo angleško oble-
ko in se je sploh nosil čisto po angleškemu vzorcu. Pametnim ljudem
se je zdel nekoliko smešen.

— Ali ste vendar prišli? — ga je vprašal Cavaillon smeje. — Ne-
ki gospod je bil tukaj in vprašal za vas.

— Neki visok, ki je lastnik velikih rudnikov. Bo že prišel, nič
se ne bojte: sicer je pa denar takojliko pripravljen.

Prosper je stopil najprej v svojo pisarno, potem je pa šel v pro-
stor, kjer je stala blagajna.

— Ta človek se nič ne poboljša — je opomnil nekdo drugi. Če
se šef še tako jezi, on se čisto nič ne zmeni. Seveda, kdor cele noči pre-
pije in prekroka, ne more biti zjutraj na svojem mestu. — Ali ste ga
videli, kakšen je danes? Saj je čisto zelen.

— Gotovo je zopet igral. — Včeraj sem izvedel, da je pred dvemi
dnevi zaigral 1500 frankov.

— Dober uradnik je pa vseeno. In če bi bil ti na njegovem me-
stu...

Ni še dobro skončal stavka, ko so se vrata odprla in skozi se je
primajal Prosper Bertomy.

Tresel se je po celim telesu, obraz je imel spačen, oči so mu svi-
gale semtertja.

— Okradli so — je zajecal s hripavim glasom.

Uradniki so se prestrašili in skočili k njemu — kaj se je vam
zgodilo? Kdo vas je okradel?

Toda Prosper ni mogel odgovoriti. Tako se je tresel, da se je mor-
al oprijeti stola.

Ko so mu ponudili stol je omahnil nanj.

— Denar — iz blagajne... ni ga — — — ukraden — — —

Potem ni spravil veliko časa nobene besede iz sebe, dokler mu ni
prinesel Cavaillon kozarec vode.

— Denarja ni več — — — denar je ukraden... —

— Vse?

— Da, vse, kar sem bil pripravil. Trije zavoji po stotisoč fran-
kov in en zavoj za petdesettisoč. — Vse štiri sem zavil skupaj in sedaj
ni ničesar več.

— Ali so razstrelili blagajno?

— Ne, blagajna je popolnoma nepoškodovana.

— Toda, kakor je to mogoče?

— Ne vem. — Vem samo to, da je bilo včeraj zvečer v blagajni
350.000 frankov in da sedaj ni ničesar več.

Vse je molčalo, samo neki stari uradnik je rekel:

— Nikar se vendar toliko ne razburjajte, gospod Berthomy! Iz
zaprte blagajne vendar ne more izginiti denar. — Najbrže ga je ra-
bil šef in ga vzel...

Nesrečni blagajnik se je globoko oddahnil:

— Da, saj ga je res šef...

Toda takoj se je še bolj sklonil in začel tarnati:

— Ne, ne, ni mogoče. — Že pet let sem blagajnik, pa se šef nikdar
ni dotaknil denarja, če ni mene vprašal. — Samo v moji navzočno-
sti... nikoli drugače... Ne, ne vse upanje sem izgubil.

— Za upanje je še vedno dovolj časa. — Najboljše je vpra-
šati gospoda.

Vest, da je blagajna okradena se je razširila kakor blisk po celi
banki.

Tudi gospod Fauvell je izvedel zanjo.

V sobo je stopil ravno tedaj, ko je hotel poslati Cavaillon nekega
službenika ponj.

Andre Fauvell je bil star, kakih petdeset let, bil je precej velik
in močan in je zelo dobrodušno gledal. Imel je črne lase, ki so bili
samo na senih malo sivi.

— Kaj se je zgodilo? — je vprašal.

Uradniki, ki so se bili vsi strnili okoli blagajnika, so mu napra-
vili prostor.

Ko je Berthomy zapazil šefa, je vstal, stopil predenj in rekel:

— Gospod Fauvell, včeraj sem poslal na banko po 350.000 fran-
kov, ker moram danes izplačati precejšno svoto denarja.

— Zakaj pa včeraj? — ga je prekinil šef. — Ali vam nisem že ti-
sočkrat rekel, da se mora denar naročiti tedaj, ko se ga potrebuje.

— Vem, da nisem storil prav, in ravno zato gredel sem je zgodila
nesreča. V blagajno ni bilo vloženo, toda denarja ni nikoder.

— Ali se vam je znešalo? — Ali sanjate? Kako more izginiti
denar?

— Mislim, da je moja pamet zdrava, sanjam pa tudi ne — je od-
vrnil blagajnik ravnodušno.

Fauvell se je razburil, zgrabil je blagajnika za roko in začel

Kdo je pa odprl blagajno? Kdo jo je odprl? — Vi? — Govorite!

— Kdo je pa odprl blagajno? Kdo jo je odprl? — Vi? — Govorite!

— Kdo je pa odprl blagajno? Kdo jo je odprl? — Vi? — Govorite!

— Kdo je pa odprl blagajno? Kdo jo je odprl? — Vi? — Govorite!

— Kdo je pa odprl blagajno? Kdo jo je odprl? — Vi? — Govorite!

— Kdo je pa odprl blagajno? Kdo jo je odprl? — Vi? — Govorite!

— Kdo je pa odprl blagajno? Kdo jo je odprl? — Vi? — Govorite!

— Kdo je pa odprl blagajno? Kdo jo je odprl? — Vi? — Govorite!

— Kdo je pa odprl blagajno? Kdo jo je odprl? — Vi? — Govorite!

— Kdo je pa odprl blagajno? Kdo jo je odprl? — Vi? — Govorite!

— Ne vem.
— Ključ imava samo jaz in vi, za geslo ne ve razen mene in vas
noben človek.
Kljub temu, da so zvenele te besede kakor obdolžitve, se je bla-
gajnik vzravnil, pogledal šefa ostro v oči in izpregovoril z odločnim
glasom:
— Da, gospod Fauvell, ali ste vi vzeli denar, ali sem pa jaz. —
Drugi ga ni mogel.
Šef je nameril roko in bi gotovo udaril svojega blagajnika, če bi
tedaj ne vstopil mark Clametan. Obnašal se je tako kot da bi ničesar
ne opazil.
— Deset je ura!
Ker mu ni na to nobeden nič odgovoril, se je hotel zopet začeti
kregati. — Sreča, da je opazil bankirja, kateremu je še precej rekel
prijazno:
— Ah, dobro, da ste vi tukaj! — Enkrat sem bil že tukaj, pa va-
šega blagajnika še ni bilo. — Tudi vas menda še ni bilo v pisarni.
(Nadaljuje se)

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

62 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne
nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti
ameriški državljanjski papir, daje potrebne informacije glede
datuma izkrcanja ali imena parnika.
Obrnite se zanj na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST 50:

DRUŠTVENA PRAVILA
OKROŽNICE — PAMFLETI,
GENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠILJATE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, uredniki in državniški o knjigi Doli z orožjem?

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užo-
skom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga malo
vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli...

Friedrich pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni
bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanj-
ga časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehotno pomisliti, da
se bližajo človeštva boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovnik: To knjigo bi človek najraje poljubil.
V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Moserger piše: Sedel sem v nekem
gostu pri Krieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z oro-
žjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko
rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.

Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse
kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bo je tudi v
Solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto
Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to
knjigo?

Henrik Harit: To je najbolj očarljiva knjiga. Kar sem (in
tudi drugi) —

C. Neumann Neffert: To je najboljša knjiga, kar se ji je op-
tati ljudje, ki so borijo za svetovni mir...

Hans Land (na abodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu):
Ne bom davil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom po-
audil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli k
krikmavet in učili vse narode...

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem govo-
ru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi
opisana na pretresljiv način vojna. Knjigo ni napisal noben voja-
ški strokovnjak, noben državnik, pač pa pripravo šenaka Berta
pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim,
da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penn-
sylvaniji sporočamo, da jih bo v
kratkem obiskal naš potovalni za-
stopnik

Mr. ZVONKO JAKŠHE,

ki je pooblaščen pobirati naročni-
no in izdajati tozadevna potrdila.
Upravišтво "Glas Naroda"

Prosti nasvet in infor-
macije priseljencem.

"The Bureau of Industrien and
Immigration" za državo New
York varuje in pomaga priseljen-
cem, ki so bili osleparjeni, oropa-
ni ali s katerimi se je slabo ravnali.

Brezplačno se daje nasvete pri-
seljencem, kateri so bili oslepar-
jeni od bankirjev, odvetačnikov, tr-
govcev z zemljišči, prodajalcev
parobrodskih listkov, spremljeval-
cev, kažipotov in posestnikov go-
stlin.

Daje se informacije v natarali-
zacijskih zadevah: kako: postati
državljan, kjer se oglašiti za dr-
žavljanjske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s pri-
seljenci na Ellis Islandu ali pri
Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI
DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES
AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26
East 29th St., odprt vsaki dan od
9. ure zjutraj do 5. popoldne in
v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

POSREDOVATEL

JAKOB WAHCIC,

1002 E. 64th St., Cleveland, O.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-
skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov

na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika

Cena samo 25 centov

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak
lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število pre-
bivalcev, držav in posameznih mest. Ravn otako je povsod
tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne
države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakmah in natančen naslov
in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem
odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

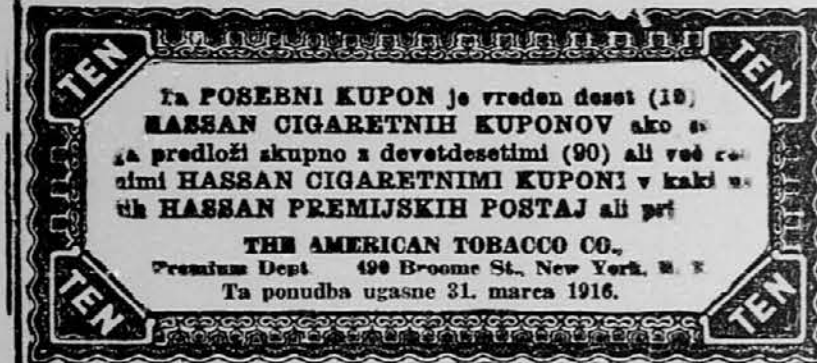
82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov

(IZREŽITE TA KUPON)

TA POSEBNI KUPON je vreden deset (10)
HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako s-
a predloži skupno s devetdesetimi (90) ali več ra-
nimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kakš-
nih HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 499 B-ome St., New York, N. Y.
Ta ponudba ugasne 31. marca 1916.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država,
koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedi-
njene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalma-
cije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15
centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih
držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije,
Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v
platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljave
tudi sada, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potre-
bujejo pošiljave v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom
in znancom v staro domovino!

100 K velja sedaj \$14.50 s poštnino vred!

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.